

Prima instanță: V. Pădurari

2rac-172/13

Instanța de apel: Iu. Grosu, A. Corcenco, D. Corolevschi

DECIZIE

22 mai 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul – Svetlana Filincova

Judecătorii – Svetlana Novac, Tatiana Vieru

Iuliana Oprea și Iurie Bejenaru

examinînd recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Carnex”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Carnex” cu privire la rezoluțiunea contractului de locațiune, recuperarea prejudiciului material cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea Societății cu Răspundere Limitată „Carnex” împotriva Societății pe Acțiuni „Avicola” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola”, casată hotărîrea Judecătoriei Bălți din 16 august 2012, și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola” a fost admisă, iar acțiunea depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Carnex” a fost respinsă,

constată

La 13.05.2011, SA „Avicola” a depus cererea de chemare în judecată împotriva SRL „Carnex” cu privire la rezoluțiunea contractului de locațiune, recuperarea prejudiciului material cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 11.12.2010 între SRL „Carnex” și SA „Avicola” a fost încheiat contractul de locațiune nr.01, potrivit căruia SRL „Carnex” a transmis, iar SA „Avicola” a primit în arendă frigiderul ce

se află în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 133 A, pentru păstrarea producției semifabricate, ce necesită congelare la temperatura de -18 C.

La 21.01.2011, a transportat și depozitat în frigiderul luat în locațiune 5 mii kg de pui - broiler, care la momentul depozitării corespundeau tuturor cerințelor de calitate.

La 17.03.2011, a depistat faptul alterării lotului de marfă ce se afla în frigider, care s-a datorat faptului decongelării acesteia ca rezultat al neexecutării obligațiilor pîrîtului de menținere a bunului în stare corespunzătoare.

Indică reclamantul că, în rezultatul deteriorării lotului de marfă i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 155 000 lei. În acest sens, la 21.04.2011 s-a adresat pîrîtului cu o reclamație, însă prin răspunsul din 26.04.2011 pîrîtul a refuzat repararea prejudiciului.

Solicită SA „Avicola” rezolvirea contractului de locațiune nr. 01 din 11.12.2010 încheiat cu SRL „Carnex”, încasarea de la SRL „Carnex” a prejudiciului material cauzat în sumă de 155 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 19.10.2011, SRL „Carnex” a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Avicola” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, în baza contractului de locațiune din 11.12.2010, a transmis SA „Avicola” camera frigorifică din str.Ștefan cel Mare 133a, mun.Bălți pentru păstrarea producției semifabricate ce necesită congelare. Conform pct. 2.5 din contract, mărimea plății lunare pentru locațiunea camerei frigorifice constituie 480 lei pe zi, inclusiv TVA, care urma să fie efectuată la data de 25 a fiecărei luni.

Pîrîtul nu și-a onorat obligațiile contractuale de plată a chiriei formînd o datorie pentru perioada ianuarie 2011-aprilie 2011 în sumă de 43 680 lei. Prin neachitarea plății pentru arendă au fost încălcate condițiile esențiale a contractului de locațiune, fapt ce a dus la rezilierea contractului. La 25.03.2011, a înaintat SA „Avicola” o somație privind achitarea datoriei, însă a fost lăsată fără examinare.

Solicită reclamantul SRL „Carnex” rezilierea contractului de locațiune din 11.12.2010, încasarea de la SA „Avicola” a datoriei pentru chirie în sumă de 43 680 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 23.07.2012, SRL „Carnex” a depus cerere de concretizare a cerințelor, solicitînd rezilierea contractului de locațiune din 11.12.2010 încheiat între SRL „Carnex” și SA „Avicola” a camerei frigorifice din str. Ștefan cel Mare 133a, mun. Bălți, cu restituirea bunului închiriat și evacuarea bunurilor SA „Avicola” din

camera frigorifică închiriată, încasarea din contul SA „Avicola” în beneficiul SRL „Carnex” datorită pentru chirie în mărime de 58 080 lei și cheltuielile de judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Bălți din 16 august 2012, cererea de chemare în judecată de SRL „Carnex” a fost admisă. S-a reziliat contractul de locațiune din 11.12.2010 încheiat între SRL „Carnex” și SA „Avicola” a camerei frigorifice din str. Ștefan cel Mare 133a, mun. Bălți, cu restituirea bunului închiriat și evacuarea bunurilor SA „Avicola” din camera frigorifică închiriată. S-a încasat din contul SA „Avicola” în beneficiul SRL „Carnex” datorită pentru chirie în mărime de 58 080 lei și cheltuielile de judecată dintre care taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 1 310,40 lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3 000 lei. Acțiunea depusă de SA „Avicola” a fost respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012, a fost admisă cererea de apel depusă de SA „Avicola”, casată hotărîrea Judecătorei Bălți din 16 august 2012, și emisă o nouă hotărîre prin care acțiunea depusă de SA „Avicola” a fost admisă. Contractul de locațiune încheiat la 11.12.2010 între SA „Avicola” și SRL „Carnex” s-a rezolvit și s-a încasat de la SRL „Carnex” în folosul SA „Avicola” prejudiciul material în sumă de 155 000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 9444, 30 lei. Acțiunea depusă de SRL „Carnex” a fost respinsă.

La 04.02.2013, SRL „Carnex” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărîrii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat că, decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a interpretat eronat legea. Instanța de apel a stabilit eronat faptul precum că, camera frigorifică transmisă SA „Avicola” nu corespundea GOST-ului și că avea vicii, fiindcă expertizele din 21.03.2011 și din 06.05.2011, care au stat la baza concluziei date, nu pot fi luate ca probe și urmează a fi apreciate critic. Actul de expertiză din 06.05.2011 este întocmit de specialiști și nu de către experții instituțiilor specializate de stat care sunt licențiați. Expertizele sunt cu conținut contradictoriu. Instanța de apel a ajuns la concluzia că SRL „Carnex” nu și-a executat obligațiunile contractuale, dar a dispus rezolvirea contractului de locațiune în baza normelor de drept prevăzute la art. 878, 880 Cod civil.

La 01.03.2013, SRL „Carnex” a depus cerere privind suspendarea executării deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2013, s-a dispus suspendarea executării deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012, pînă la examinarea cererii de recurs depusă de către SRL „Carnex”.

La 15.03.2013, SA „Avicola” a depus referință la recursul declarat de SRL „Carnex”, solicitînd respingerea recursului cu menținerea în vigoare a deciziei instanței de apel.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

În conformitate cu art.442 alin.(1) CPC, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Verificînd temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu decizia contestată și prevederile Legii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea deciziei instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel.

Din materialele dosarului rezultă că, la 11.12.2010 între SRL „Carnex” și SA „Avicola” a fost încheiat contractul de locațiune nr.01, potrivit căruia SRL „Carnex” a transmis,iar SA „Avicola” a primit în arendă frigiderul ce se află în mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, 133 A, pentru păstrarea producției semifabricate, ce necesită congelare la temperatura de -18 C. Plata pentru arendă constituie 480 lei pe zi (f.d.157).

La 21.01.2011, SA „Avicola” a transportat și depozitat 5000 cg de carne – pui de broiler (f.d 155-156).

La 17.03.2011, SA „Avicola” a depistat că lotului de marfă ce a fost depozitat și se afla în frigider este alterată (f.d.127).

Conform raportului de încercări nr. 726 din 21.03.2011, întocmit de Laboratorul de încercări a produselor alimentare de origine animală a Centrului Republican de Diagnostic Veterinar, s-a stabilit că, în baza procesului-verbal din 17.03.2011 au fost ridicate de la SRL „Carnex” din depozitul de păstrare frigorific, monstre de produse –carne de pui broiler cu miros alterat, foarte înțepător, de culoare alb-cenușie, cu pete cenușii, semne de alterare avansată (f.d.121).

Conform raportului de expertiză nr. 0290515 din 21.03.2011, efectuat de Camera de Comerț și Industrie, filiala Bălți, cauza alterării cărnii de pui nu este posibilă de determinat din motivul neprezentării registrului cu înregistrarea temperaturii de păstrare a cărnii în depozitul frigorific. Sucul eliminat din carcase

pe cutii și podeaua depozitului frigorific confirmă faptul că carnea a fost anterior decongelată (f.d. 125-126).

Conform raportului de expertiză nr. 002 din 06.05.2011, efectuat de Centrul de Standardizare și Metrologie Bălți, cauza alterării cărnii poate fi decongelarea ei și păstrarea la temperaturi mai înalte. Frigiderul transmis în locațiune nu garantează executarea cerințelor GOST 25391-82 și condițiilor contractului de locațiune privitor la păstrarea temperaturii constante de -18 °C un timp îndelungat pe motivul lipsei aparatelor de înregistrare a temperaturii, a termometrului de control, aparatului de înregistrare a umedității (f.d.135-146).

La 06.06.2011, din depozitul de păstrare frigorific SRL „Carnex”, temperatura de -17 °C, au fost încărcate 5000 carne broiler în stare alterată, dezghețată, cu miros înțepător (f.d. 123), care la data de 07.06.2011 a fost nimicită (f.d.124).

Conform art. 735 Cod civil, o parte poate rezolvi contractul dacă există o neexecutare esențială din partea celeilalte părți. Pentru determinarea neexecutării esențiale, în special se iau în considerare următoarele circumstanțe:

- a) neexecutarea privează substanțial creditorul de ceea ce acesta se aștepta de la executarea contractului, cu excepția cazului când debitorul demonstrează că nu a prevăzut și nu putea să prevadă în mod rezonabil rezultatul scontat;
- b) executarea întocmai a obligațiilor ține de esența contractului;
- c) neexecutarea este intenționată sau din culpă gravă;
- d) neexecutarea dă temei creditorului să presupună că nu poate conta pe executarea în viitor a contractului.

Conform art. 572 Cod civil, obligațiile trebuie să fie executate în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

Reieșind din prevederile art. 572 Cod civil, condițiile cărora trebuie să corespundă executarea obligațiilor sunt determinate de lege sau contract. Această cerință, deși nu este prevăzută în mod expres de textul prezentului articol, rezultă din conținutul art. 9 Cod civil, care prevede că, persoanele fizice și juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile și să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică și cu bunele moravuri.

Conform art. 878 alin. (1), (2) și (3) Cod civil, locatorul este obligat să predea locatarului bunul în starea corespunzătoare, conform destinației prin contract, și să mențină bunul în această stare pe durata locațiunii. Bunul dat de locator trebuie să fie liber de orice viciu material sau juridic. Bunul este considerat liber de orice viciu material când are caracteristicile convenite. Bunul este liber de

vicii materiale în cazul în care poate fi folosit conform destinației stabilite în contract, dacă nu s-a convenit asupra unor anumite caracteristice, sau conform destinației obișnuite a unor asemenea bunuri nu s-a convenit asupra folosinței.

În situația din speță, condiția esențială a contractului de locațiune a fost asigurarea temperaturii constante de -18 °C, ceea ce nu a fost asigurat de către SRL „Carnex”, care a transmis în locațiune un frigider care nu corespunde GOST 25391-82 și contractului de arendă din 11.12.2010.

Or, reieșind din prevederile art. 878 Cod civil, SRL „Carnex” era obligat să transmită camera frigorifică în stare funcțională conform condițiilor contractului, și anume, pentru păstrarea producției semifabricate, la temperatura de -18 °C.

Conform art. 738 alin. (1) Cod civil, în cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sînt eliberate de obligația de a presta, trebuind să restituie prestațiile executate și veniturile realizate.

Conform art. 738 alin. (2) Cod civil, după rezoluțiune creditorul poate cere acoperirea prejudiciului produs prin neexecutarea contractului, cu excepția cazului cînd debitorului nu îi este imputabilă cauza rezoluțiunii.

Conform art. 880 Cod civil, dacă un viciu care diminuează folosința bunului există în momentul încheierii contractului sau apare ulterior dintr-o cauză pentru care este răspunzător locatorul sau dacă acesta este în întîrziere în privința obligației sale de a remedia bunul, locatarul poate cere, pe lîngă pretențiile sale la o chirie redusă, despăgubiri pentru prejudiciul cauzat. Dacă bunul este afectat de un viciu, locatarul este eliberat de plata unei părți din chirie proporțională diminuării folosinței bunului. Dreptul de a plăti o chirie redusă încetează cînd viciul este remediat. Viciul nesemnificativ nu este luat în considerație.

Avînd în vedere că, prejudiciul cauzat SA „Avicola” rezultă din faptul afectării de viciu a camerei frigorifice (frigiderul), din care motiv sa alterat carnea, SA „Avicola” este în drept să refuze plata pentru chirie. Or, reieșind din prevederile art. 705 alin. (1) Cod civil, persoana obligată în baza unui contract sinalagmatic este în drept să refuze executarea propriei obligații în măsura în care cealaltă parte nu-și execută obligația corelativă dacă nu s-a obligat să execute prima sau dacă această obligație nu rezultă din lege sau din natura obligației.

Prin urmare, instanța de recurs conchide că instanța de apel, respectînd prevederile art. 118 CPC în coroborare cu art. 241 alin. (5) CPC și reieșind din cumulul de probe prezentate în cadrul judecării cauzei, a ajuns la o concluzie justă privind admiterea acțiunii depusă SA „Avicola” și respingerea acțiunii depuse de SRL „Carnex”.

Cît privește argumentul recurentului precum că, expertizele din 21.03.2011 și din 06.05.2011, care au stat la baza concluziei instanței de apel, nu pot fi luate ca probe fiindcă au fost întocmite de specialiști și nu de către experții instituțiilor specializate de stat care sunt licențiați, instanța de recurs consideră că nu poate fi reținut deoarece, Camera de Comerț și Industrie deține licență pentru desfășurarea activității de evaluare a bunurilor imobile și de efectuare a expertizei mărfurilor. Licența fiind valabilă cu: filiala Găgăuzia, Ungheni, Edineț, Hîncești și Bălți. Filiala Bălți are mai mulți experți, printre care și Guțu Valentina - expertiza produselor alimentare. La fel, și Centru de Standardizare și Metrologie mun. Bălți deține licență pentru desfășurarea activității de efectuare a expertizei mărfurilor și care este valabilă cu experții Țaranu A.- expertiza cărnii și Gladciuc A. – expertiza aparatajului radioelectronic.

Prin urmare, Colegul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră legală decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012, emisă în rezultatul aprecierii corecte a tuturor probelor administrate în cauză în raport cu prevederile legii, iar argumentele recurentului invocate în cererea de recurs ca fiind neîntemeiate.

În conformitate cu art. 180 alin. (1) CPC, măsura anterioară de asigurare a acțiunii poate fi anulată din oficiu sau la cererea pîrîtului de către judecătorul sau instanța care a ordonat măsura de asigurare ori de judecătorul sau instanța în a căror procedură se află pricina.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel. Se anulează încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2013, prin care a fost suspendată executarea deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) și alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Carnex”.

Se menține decizia Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Avicola”

împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Carnex” cu privire la rezoluțiunea contractului de locațiune, recuperarea prejudiciului material cauzat și încasarea cheltuielilor de judecată, și cererea Societății cu Răspundere Limitată „Carnex” împotriva Societății pe Acțiuni „Avicola” cu privire la rezilierea contractului de locațiune, încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

Se anulează încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 martie 2013, prin care a fost suspendată executarea deciziei Curții de Apel Bălți din 06 decembrie 2012.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Iuliana Oprea

Iurie Bejenaru